26 234 Vergaderingen Interim Committee en Development Committee

32 429 G-20

Nr. 325 Brief van de minister van Financiën

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 september 2026

Hierbij stuur ik u de Geannoteerde Agenda voor de inzet van het Koninkrijk der Nederlanden tijdens de jaarvergadering van het IMF en de G20-bijeenkomst die plaatsvinden van 13 – 18 oktober 2026.

De minister van Financiën,
E. Heinen

Geannoteerde Agenda voor de inzet van het Koninkrijk der Nederlanden tijdens de jaarvergadering van het Internationaal Monetair Fonds en ministeriële bijeenkomst van de G20
13-18 oktober 2026, Bangkok, Thailand

Van 13 tot en met 18 oktober 2026 vindt de jaarvergadering van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank (WB) plaats in Bangkok. Tijdens de jaarvergadering komen het *International Monetary and Financial Committee* (IMFC) van het IMF, het *Development Committee* van de Wereldbank en de *Finance Ministers and Central Bank Governors* (FCMBG) van de G20 bijeen. Het IMFC bestaat uit 25 ministers van Financiën of centralebankpresidenten en is het politieke adviesorgaan van het IMF. Nederland en België vertegenwoordigen op jaarlijks roterende basis de Nederlands-Belgische kiesgroep bij het IMFC.[1] In 2026 vertegenwoordigt Nederland de kiesgroep. Over de Nederlandse deelname aan het *Development Committee* van de Wereldbank wordt uw Kamer separaat geïnformeerd.

De jaarvergadering zal in het teken staan van geopolitieke spanningen en hun impact op economische vooruitzichten, waaronder de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne, het conflict in het Midden Oosten, en handelsonevenwichtigheden. Ook de kansen van kunstmatige intelligentie (AI) als groeimotor staan centraal, evenals de risico's die AI met zich meebrengt voor de financiële stabiliteit. Tegelijkertijd staan veel landen voor de uitdaging dat hoge schuldniveaus, begrotingstekorten, oplopende rente en zwakke productiviteitsgroei de ruimte voor overheden om te reageren op economische en financiële schokken beperken. Vergrijzing, de noodzaak om defensie-uitgaven te verhogen en adoptie van hernieuwbare en energie-efficiënte technologieën kunnen de overheidsfinanciën verder onder druk zetten. Deze geannoteerde agenda gaat in op de mondiale economische situatie, de inzet van het Koninkrijk tijdens de jaarvergadering van het IMF en de Nederlandse inzet voor de ministeriële G20 vergaderingen onder Amerikaans voorzitterschap.

[1] De Nederlands-Belgische kiesgroep bij het IMF bestaat uit Andorra, Armenië, België, Bosnië en Herzegovina, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Georgië, Israël, Luxemburg, Moldavië, Montenegro, Nederland, Noord-Macedonië, Oekraïne en Roemenië

1. Mondiale economische ontwikkelingen

In de juli-raming voorzag het IMF een mondiale groei van 3,0% in 2026 en van 3,4% in 2027.[2] Dat is grotendeels ongewijzigd ten opzichte van de raming van het voorjaar. Hogere energieprijzen en toegenomen onzekerheid door het conflict in het Midden Oosten drukken de groei, terwijl hoge AI-investeringen en waarderingen van AI-bedrijven een groeimotor zijn. De impact is wel ongelijk verdeeld: de oorlogsschok drukt op energie-importerende en kwetsbare economieën die beperkt geïntegreerd zijn in mondiale technologische waardeketens; veelal lage-inkomenslanden. Landen die goed geïntegreerd zijn profiteren van de opkomst van AI.[3] Zo kunnen Nederlandse bedrijven van AI profiteren, zowel door export van AI-gerelateerde producten als door het toepassen van AI in bedrijfsprocessen.

De onzekerheid blijft groot, waarbij neerwaartse risico's voor de economie de overhand hebben. Het IMF wijst erop dat hernieuwde escalatie van het conflict in het Midden-Oosten, verdere handelsfragmentatie en een mogelijke correctie van het grote optimisme rond AI en de technologiesector de belangrijkste risico's vormen. Hernieuwde spanningen in het Midden Oosten kunnen de prijsvolatiliteit van grondstoffen verder aanwakkeren, aanvoerketens verder verstoren, prijzen opdrijven en leiden tot krappere financiële condities. De kans op een samenloop van schokken lijkt daarbij toe te nemen, gezien de (her)financieringsopgave van overheden, de spanning in de markt voor staatsobligaties, cyberrisico's en de gevolgen van klimaatverandering die aanzienlijke financiële en economische schade aanrichten.

In de discussie over toenemende mondiale onevenwichtigheden – ofwel tekorten en overschotten op de lopende rekening van de betalingsbalans – pleit het IMF voor beleidsmaatregelen in de drie grote economische blokken om macro-economische onevenwichtigheden te verminderen. Voor de EU adviseert het IMF het verhogen van investeringen door barrières op de interne markt weg te nemen, China zal binnenlandse consumptie moeten verhogen en de renminbi vrijer moeten laten bewegen en de VS zal het begrotingstekort en hoge staatsschuld moeten terugbrengen.

Het IMF benadrukt het belang van gezonde overheidsfinanciën. Publieke schulden en financieringslasten voor overheden, ook in een aantal van de grootste economieën, nemen toe. Oplopende rentes op staatsschulden, met name in landen met hoge begrotingstekorten als de VS, Frankrijk en Japan, laten zien dat ook beleggers zich zorgen maken over hoge schulden. Tegelijkertijd vragen de energietransitie, hogere defensie-uitgaven en vergrijzing om omvangrijke publieke én private investeringen. Het is daarom belangrijk dat overheden zorgdragen voor houdbare overheidsfinanciën en beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk besteden, bij voorkeur aan groeibevorderende doeleinden zoals (digitale) infrastructuur, vaardigheden van de beroepsbevolking en gerichte sociale zekerheid.

---

[2] World Economic Outlook Update, July 2026. IMF, juli 2026. https://www.imf.org/en/publications/weo/issues/2026/07/08/world-economic-outlook-update-july-2026

[3] Voor verdere (regionale) groeicijfers verwijzen we naar de WEO Update van juli. In oktober zal het IMF een update van de groeiramingen publiceren. https://www.imf.org/en/publications/weo/issues/2026/07/08/world-economic-outlook-update-july-2026

De inflatieraming is licht opwaarts bijgesteld ten opzichte van het voorjaar onder meer door aanhoudend hoge energieprijzen in verband met het conflict in het Midden-Oosten. In de juli-raming stijgt de mondiale inflatie van 4,1% in 2025 naar 4,7% in 2026, om in 2027 weer te dalen tot 3,9%. Hoewel de inflatieverwachtingen op middellange termijn vooralsnog verankerd blijven, onderstreept het IMF het belang van onafhankelijke centrale banken voor prijsstabiliteit en financiële stabiliteit. [4]

Ook waarschuwt het IMF voor de financiële stabiliteitsrisico's van AI. Het gewicht van AI in de aandelenmarkten is verder toegenomen – de waarderingen van AI-gerelateerde bedrijven groeiden in het tweede kwartaal van 2026 sneller dan de brede aandelenindices, en het hoge en groeiende concentratierisico op de mondiale aandelenmarkten vergroot de impact van een mogelijke herwaardering.[5] Zo vormen AI-gerelateerde bedrijven nu ongeveer de helft van de S&P500, tegen een kwart in 2022.[6] Bovendien neemt schuldfinanciering van AI-investeringen toe en zijn AI-bedrijven in toenemende mate onderling en met hun afnemers verweven. Een correctie kan via vermogensverlies en verminderd vertrouwen doorwerken op consumptie en investeringen wereldwijd. Internationaal worden daarnaast ook risico's genoemd die voortvloeien uit een toenemende afhankelijkheid van een beperkt aantal AI- en cloudaanbieders, mogelijk meer synchroon marktgedrag door het gebruik van vergelijkbare AI-modellen en data, en cyberrisico's. [7]

2. Internationaal Monetair Fonds

Afronding van vier herzieningen van het IMF beleid
Het IMF rondt voor de jaarvergadering vier belangrijke periodieke beleidsherzieningen af. Het gaat om de surveillance-activiteiten van het IMF (de CSR - *Comprehensive Surveillance Review* en *de FSAP - Financial Sector Assessment Programs review*), het ontwerp en de voorwaarden van IMF-programma's (*Review of Program Design and Conditionality*) en het IMF-Wereldbank schuldenraamwerk voor lage-inkomenslanden (*Low-Income Country Debt Sustainability Framework*).

Met de *CSR en de FSAP review* evalueert het IMF de volle breedte van zijn surveillance-instrumentarium. Surveillance is de analyse van mondiale economische en financiële ontwikkelingen en risico's, en de daaruit volgende beleidsadvisering. Voorbeelden hiervan zijn de jaarlijkse Artikel IV rapporten over de economieën van alle lidstaten of de vijf- tot tienjaarlijkse FSAP, die de stabiliteit en veerkracht van de financiële sector in een land of regio beoordelen. Het Koninkrijk steunt het stroomlijnen van surveillance en de focus op de vier kerntaken van het IMF: begrotings-, monetair- en wisselkoersbeleid, en financiële stabiliteit. Daarnaast acht het Koninkrijk het van belang dat het IMF binnen zijn surveillance aandacht blijft besteden aan institutionele randvoorwaarden die essentieel zijn voor macro-economische en financiële stabiliteit, waaronder de onafhankelijkheid van centrale banken, een sterk juridisch en institutioneel kader voor monetair beleid en een effectief financieel toezichtstelsel. Onderwerpen met een grote impact op die kerntaken, zoals klimaatverandering en digitalisering,

---

[4] IMF, *World Economic Outlook Update, July 2026: Global Economy in Crosscurrents of War and Technology*
[5] Financial Stability Report, July 2026
[6] Financial Stability Report, Bank of England, juli 2026
[7] IMF, blog Tobias Adrian, How Central Banks Can Contain Financial Stability Risks as AI Accelerates Change, 23 juli 2026

moeten wat het Koninkrijk betreft onderdeel zijn van surveillance-activiteiten van het IMF. Ook moet worden ingezet op het verhogen van de impact van IMF-beleidsadviezen in lidstaten, o.a. door nauwere aansluiting van aanbevelingen op nationale politiek-economische omstandigheden.

De *Review of Program Design and Conditionality* volgt op een herziening uit 2018. Conditionaliteit is het geheel aan voorwaarden waaraan een land met een IMF-lening moet voldoen voordat uitbetalingen plaats kunnen vinden. Het Koninkrijk zet in op realistische maar ambitieuze IMF-programma's. Vooral bij aanzienlijke financiering aan de voorkant van een programma is het belangrijk dat hervormingen ook vroegtijdig geïmplementeerd worden. Dat verhoogt de kans op programmasucces en waarborgt de terugbetaalcapaciteit van het ontvangende land. Daarnaast benadrukt het Koninkrijk het belang van realistische aannames in programma-ontwerp en zet het Koninkrijk in op betere implementatie van hervormingen op het gebied van goed bestuur en anti-corruptie, en maatregelen om de sociale impact van programma's te verbeteren en waar mogelijk negatieve gevolgen te mitigeren.

Het schuldenraamwerk voor lage-inkomenslanden (LICs) wordt voor het eerst sinds 2017 herzien. Dit raamwerk wordt door het IMF en de Wereldbank gebruikt om de houdbaarheid van overheidsschulden van LICs te boordelen. Deze beoordeling is bepalend voor het niveau van schuldenverlichting tijdens herstructureringen. Daarnaast bepaalt de uitkomst ook of het IMF een land financiële steun kan verlenen, omdat het IMF niet mag lenen aan landen met onhoudbare schulden. Het Koninkrijk zet in op een betere integratie binnen dit raamwerk van de binnenlandse schuldenlast, van klimaatrisico's en van investeringen die groei op de langere termijn bevorderen. Daarnaast vraagt het Koninkrijk blijvend aandacht voor het vergroten van schuldentransparantie en steunt Nederland bredere initiatieven om deze te vergroten.

Aanpassing van quota bij het IMF
In december 2023 is een akkoord bereikt over de 16e quotaherziening van het IMF, waarbij quota – het permanente kapitaal van het IMF – voor alle landen met 50% zullen worden verhoogd en tijdelijke leningen aan het IMF worden verlaagd. Landen moeten individueel instemmen met de quotaverhoging, wat Nederland op 14 oktober 2024 heeft gedaan.[8] Het Congres in de VS moet nog instemmen om tot implementatie van de quota-herziening over te kunnen gaan.

Bij de 16e quotaherziening is afgesproken om opties te verkennen voor een quotaverschuiving zodat quota de relatieve posities van lidstaten in de mondiale economie beter weerspiegelen. Vooral China en een aantal andere opkomende economieën zijn momenteel ondervertegenwoordigd in het IMF, op basis van de formule die hiervoor binnen het IMF is vastgesteld. Tijdens de voorjaarsvergadering in april jl. heeft het IMFC de *Diriyah Guiding Principles* goedgekeurd. Doel van deze principes is het faciliteren van consensus over verdere hervormingen, o.a. in het kader van de 17e quotaherziening.
Het Koninkrijk benadrukt in deze tijden van geopolitieke onzekerheid het belang van multilaterale samenwerking en specifiek van een sterk IMF in het centrum van het mondiale financiële systeem. Met betrekking tot de 17e quotaherziening blijft het Koninkrijk open staan voor een beperkte verschuiving van quota richting ondervertegenwoordigde opkomende economieën, zolang deze last eerlijk wordt

[8] Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2024 (36 550 IX)

verdeeld onder oververtegenwoordigde landen. Het Koninkrijk blijft daarbij optrekken met andere Europese landen en middelgrote, open economieën om posities af te stemmen.

IMF-programma Oekraïne
Mede dankzij de inzet van Nederland heeft Oekraïne sinds februari 2026 een nieuw IMF-programma met een looptijd van 48 maanden en een omvang van USD 8,1 miljard ter ondersteuning van de financieringsnoden als gevolg van de Russische agressieoorlog. Dit programma vervangt het vorige programma dat in 2023 van start ging. Het nieuwe programma bevat afspraken over macro-economisch beleid en hervormingen, en is daarmee een anker voor de stabilisering van Oekraïne. Verder draagt Nederland financieel bij aan technische assistentie van het IMF aan Oekraïne, waarbij de focus ligt op fiscaal beleid, openbare financiën, monetair en wisselkoersbeleid, goed bestuur en anti-corruptie. Nederland veroordeelt de Russische agressie en blijft Oekraïne militair en financieel meerjarig en onverminderd steunen. Daarnaast zal het Koninkrijk zich, als vertegenwoordiger van de Kiesgroep waar Oekraïne ook deel van uitmaakt, blijven inzetten voor een adequate verwijzing naar de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne en de mondiale economische impact daarvan in de gezamenlijke slotverklaringen van het IMFC en het *Development Committee*. Mogelijk wordt wederom geen overeenstemming bereikt over een gezamenlijke slotverklaring, zoals het geval is sinds het begin van de Russische agressie-oorlog tegen Oekraïne.

Caribische landen van het Koninkrijk
Het Koninkrijk heeft bijzondere aandacht voor de noden van Aruba, Curaçao en Sint-Maarten, die net als andere eilandstaten kampen met specifieke financieel- en sociaaleconomische uitdagingen. Zo zijn de eilanden bijzonder kwetsbaar voor de gevolgen van klimaatverandering. Als open economieën zijn zij bovendien meer blootgesteld aan ontwikkelingen in de mondiale economie. Het beleidsadvies, de data, en de technische assistentie vanuit het IMF en de Wereldbank leveren een belangrijke bijdrage aan het versterken van de veerkracht en economische ontwikkeling in deze landen.

3. G20
De Verenigde Staten is in 2026 de voorzitter van de G20 en heeft Nederland uitgenodigd voor deelname aan de bijeenkomsten van het G20 *Finance Track* voor ministers van Financiën en centralebankpresidenten. Het is voor Nederland, als open en internationaal georiënteerde economie, belangrijk om aangesloten te zijn bij de G20. Daarnaast biedt deelname aan de G20 een goede gelegenheid om banden met grote economieën te versterken en Nederlandse belangen te behartigen.

Binnen het Finance Track van de G20 heeft de VS twee studiegroepen opgericht over economische groei en mondiale onevenwichtigheden (*global imbalances*). Ook de internationale schuldenproblematiek blijft een belangrijk thema binnen de *Finance Track*. Deze onderwerpen zullen naar verwachting centraal staan tijdens de bijeenkomst van de *Finance Ministers and Central Bank Governors* (FMCBG) en marge van de jaarvergadering.

Economische groei
Als onderdeel van discussies over economische groei wordt binnen de G20 gesproken over groeibelemmeringen en beleidsaanbevelingen om deze te adresseren. Daarbij gaat onder meer aandacht uit naar investeringsbarrières,

belemmeringen op de arbeidsmarkt, regelgeving en barrières in de interne markt. Nederland verwelkomt de aandacht voor deze belangrijke thema's en benadrukt de noodzaak van investeringen in vaardigheden (skills), het verhogen van de productiviteit en het breed activeren van onbenut binnenlands potentieel. Het doorvoeren van groeibevorderende hervormingen is essentieel om het duurzame groeipotentieel te verhogen, tegen een achtergrond van hoge publieke schuldniveaus en stijgende financieringsnoden voor structurele uitdagingen zoals defensie, vergrijzing en de energietransitie.

Mondiale onevenwichtigheden
Binnen het thema mondiale onevenwichtigheden wordt gesproken over oplopende (handels)overschotten en tekorten op de lopende rekening. Deze discussie richt zich met name op de overschotten en tekorten in de drie grote blokken: VS, EU en China. De G20 werkgroep heeft op basis van analyses van het IMF en de OESO gesproken over de vraag wanneer onevenwichtigheden problematisch zijn en wanneer niet. Nederland en andere G20-deelnemers zien een belangrijke rol weggelegd voor het IMF en de OESO bij het monitoren en analyseren van mondiale onevenwichtigheden. Nederland onderschrijft het belang van het terugdringen van excessieve mondiale onevenwichtigheden, maar benadrukt dat verschillen in demografie, pensioenstelsels (bijvoorbeeld kapitaalgedekte versus pay-as-you-go stelsels), handelsstructuur en economische specialisatie legitieme bronnen kunnen zijn van overschotten en tekorten. Een op feiten gebaseerde analyse door het IMF blijft daarom essentieel. Bovendien dienen beleidsreacties gericht te zijn op het versterken van productiviteit, investeringen en economische weerbaarheid, en niet op het beperken van open handel en kapitaalstromen.

Internationale schuldenproblematiek
Binnen het thema publieke schulden vraagt het Koninkrijk voornamelijk aandacht voor schuldentransparantie, verantwoord schuldenbeheer, de liquiditeitsnoden van een aantal lage-inkomenslanden en de coördinatie van schuldenherstructureringen. Om de liquiditeitsdruk van een aantal LICs te verlichten werken het IMF en de Wereldbank aan de uitvoering van een driepijlerstrategie die zich richt op structurele hervormingen, aanvullende concessionele financiering en verlaging van de bestaande schuldendienstlast. Het Koninkrijk steunt de implementatie van deze strategie. Nederland financiert daarom IMF-capaciteitsopbouwprogramma's die bijdragen aan beter schuldbeheer, meer inzicht in schuldendata en daarmee aan grotere transparantie.

Wanneer schulden toch onhoudbaar blijken, is snelle en gecoördineerde herstructurering noodzakelijk. Het G20 *Common Framework*, waarin de Club van Parijs samenwerkt met relatief nieuwe G20 crediteuren als China en India, is het platform voor schuldherstructurering van schulden van lage-inkomens landen. De afgelopen jaren slaagt het Common Framework er steeds beter in om tijdig afspraken te maken over schuldverlichting, maar dit kan nog beter. Voor het Koninkrijk blijft het een prioriteit om de transparantie en duur van het Common Framework-proces te verbeteren. Daarnaast kunnen ook middeninkomenslanden baat hebben bij een coördinatiemechanisme voor schuldherstructurering.